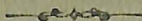

1596

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐԻՔԸ

ԱՍՏՈՒԾՄԷ Է

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۱۳ محرم ۱۳۱۳ و ۲۴
حزیران ۱۳۱۱ تاریخلی و ۲۴۸ نومرولی رخصتنامه سیله
نشر اولمشدر

مصارفی آمریقان مسیونر شرکتی طرفندن تسویه اولندرق
طبع اولمشدر

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ա. Յ. ՊՕՅԱՋԵԱՆ

1895

22

U-97

22
U-97

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԸ

ԱՍՏՈՒԾՄԷ Է

Սրբազան գրութեանց հաւաքածոն, որ Սուրբ Գիրքը կը կոչուի, կը յայտարարէ իրեն համար թէ “Աստուծոյ շունչն” է (Բ Տիմ. Գ. 16), թէ Աստուծոյ կամբքը կը սորվեցնէ և մարդկային ազգին կը ցուցնէ երկնից ճամբան: Եթէ Աստուծոյ գիրքն է, իր հեղինակութիւնը գերազայն է. ինչ որ կ’ըսէ ճշմարիտ է և ինչ որ կը հրաժայէ պարտաւորիչ է. կրօնական ճշմարտութիւն ու մեր պարտականութիւնը պէտք է սորվինք անկէ: Խնամով քննելու ենք թէ իրօք Աստուծո՞ւն է. այսպէս չընելը վատնգաւոր է: Եթէ կարենանք հաստատել թէ Աստուծո՞ւն է, ինչպէս որ ինք կը յայտարարէ թէ է, յայնժամ Սուրբ Գիրքը Աստուծոյ ձայնը կ’ըլլայ յանցաւոր աշխարհի մը, որուն մոտիկ ընել է կեանք ու փրկութիւն, և մոտիկ չընել՝ յաւիտենական կորուստ:

Սուրբ Գիրքը զրուեցաւ տարբեր անձերէ և տարբեր ու իրարմէ շատ հեռի ժամանակներու մէջ: Անոր մասերէն ոմանք աշխարհի ամենէն հին գիրքերն են: Աշխարհիս պատ-

2001

2010

մութեան առաջին 3,000 տարիներուն վրայով դրեթէ միայն այս գիրքը կը խօսի: Հին Կտակարանը, կարևոր համարուելուն համար Յունարէնի թարգմանուեցաւ Բրիտոսէ 250 տարի առաջ: Անոր պարունակութեան շատերը կը հաստատուին Հրէական սովորութեանց, տեղերու անուններու և Նինուէի ու Եգիպտոսի մէջ վերջերս տեղի ունեցած հնախուզական գիւտերուն միջոցաւ:

Տարակոյս չկրնար ըլլալ թէ Նոր Կտակարանի գրութիւնները շարադրուեցան ընդհանրապէս ընդունուած ժամանակները, ու այն մարդոց ձեռքով որոնց կը վերագրուին, և թէ ամենէն կանուխ տարիներու միջոցին Աստուծոյ ներշնչուած կը համարուէին, վասն զի անոնցմէ քաղուած և իբրեւ աստուածային հեղինակութիւն ունեցող ներկայացուած հատուածներ կը գտնենք առաքելներուն ժամանակին անմիջապէս յաջորդող ժամանակէն հետէ գրուած բոլոր քրիստոնէական գրութեանց մէջ: Նոյնչափ ապացոյց ունինք թէ Աստուածաշունչի գրութիւնները գրուեցան այն մարդոց ձեռքով որք հեղինակ կ'ընդունուին անոնց, որչափ ունինք ամենէն հին աշխարհային գրութեանց հեղինակներուն մասին: Երբեք պատճառ չունինք ենթադրելու թէ կամաւ փոխուած են: Սուրբ Գրոց մեր ձեռքը դնուած բոլոր օրինակները իրենց ամբողջութեամբ իրարու հետ համաձայն են, և եթէ բնագիրը ա-

ղաւաղեալ ըլլար՝ շուտով պիտի գիտցուէր: Արդ, Բրիտոսոս ու իր առաքելները կ'ըսեն թէ Հին Կտակարանը Աստուծոյ է, և Սուրբ Գիրքին երկու մասերուն համաձայնութիւնը այնչափ սերտ է որ, եթէ Նոր Կտակարանին Աստուծոյ ըլլալը հաստատուի, Հին Կտակարանն ալ այդպէս եղած կ'ըլլայ:

Նոր Կտակարանը գրողները, որոց մեծ մասը պարզ և անուս մարդիկ էին, կա՛մ մեր Տէրոյ ընկերներն էին կա՛մ Անոր ամենէն առաջ հաւատացողները: Կը պատմեն Տէր Յիսուսի կեանքը ու հրաշքները, նկարագրէր ու սորվեցուցածները, չարչարանքները, մահը, յարութիւնը և երկինք համբարձումը, Սուրբ Հոգիին հեղումը ու Աւետարանին առաջին քարոզութիւնները: Ուղիղ ու ճշմարտախօս մարդիկ էին անոնք, և գրեցին ինչ որ տեսան ու լսեցին: Անոնց նկարագրին վրայ երբեք աննպաստ քննադատութիւն եղած չէ: Ամէն բանէ հրաժարած էին Բրիտոսոսի համար, և իրենց կեանքերը նուիրած էին Անոր ծառայութեան: Իրարմէ անկախ գրած են մեր Տէրոյ կեանքը ու սորվեցուցածները, սակայն իրենց պատմութիւնները իրարու նման են: Իրենց պատմած իրողութիւնները ամենուն ալ ծանօթ էին, այնպէս որ ամէն խարէութիւն անմիջապէս պիտի իմացուէր: Եթէ զանոնք գրողները բարի մարդիկ էին՝ պիտի չգործէին խարէութիւն. եթէ գէշ մարդիկ էին՝ պիտի չյօրինէին այն-

53 007-ա

38829-67

պիտի պատմութիւններ որ զիրենք փնտռու և կործանման ենթակայ կրնային ընել, ոչ ալ պիտի մեռնէին անոնց ճշմարտութեան վկայ ըլլալու համար:

Յիսուս Քրիստոսի վրայով իրենց զրած պատմութիւնները կը ներկայացնեն չար ազգի մը մէջ ու մեծ նեղութեան ժամանակ, ամենէն բարձր առաքինութիւնը որ երբեք տեսնուած է երկրի վրայ: Քրիստոսի կեանքը, ամէն կողմանէ, կը հաստատէր իր յայտարարութիւնը թէ Աստուծոյ Որդին էր: Իր թշնամիները թերութիւն մը չկրցան գտնել իր վրայ: Աշակերտները, որ շարունակ Յիսուսի հետն էին, իր կենաց վրայով իրենց պատմութեան մէջ արատի կամ պակասութեան հետք մ'անգամ չեն ցուցներ իր վրայ: Քրիստոսի նկարագիրը և կեանքը եղականապէս ներգաշնակ էին. անոր ամէն մասերը միւսներուն հետ համաձայն էին: Պատանեկութեան ու չափահասութեան մէջ, իր ծնողներուն խնամոց ներքեւ եղած ու իր գործը կատարած ատեն, իշխաններու ու հալածողներու առջև, իր աշակերտներուն հետ դատնուած ատեն, թէ՛ հարուստներու թէ՛ աղքատներու հետ խօսած ատեն, Բեթանիոյ խրճիթին մէջ, բաղնիքումը շրջապատուած կամ միայնակ Աստուծոյ հետ եղած ատեն, Գեթսեմանի պարտէզին մէջ կամ խաչին վրայ — ամէն պարագայի մէջ կը գտնենք որ էր նոյն անձը, «սուրբ, անմեղ, անարատ,

մեղաւորներէն զատուած» (Եբր. Է. 26): Ի՞նչ սէր, ամբօնութիւն և ճշմարտասիրութիւն. ի՞նչ համբերութիւն ու գուր իր թըշնամեաց նկատմամբ. ի՞նչ հեղութիւն չարաշարուած ատեն. ի՞նչ յանդիմանութիւն մեղքի, ու գորով ապաշխարողին հանդէպ. ի՞նչ դիմադրութիւն փորձութեան. ի՞նչ հնազանդութիւն իր Երկնաւոր Հօրը. ի՞նչ յարատեւ ու վսեմ անձնութեան — կը տեսնենք Քրիստոսի վրայ: Քրիստոսի նկարագիրը կատարեալ է, և անոր վրայ սքանչացած են մինչև անգամ անհաւատները: Ո՛չ Հրեաները ո՛չ հեթանոսները կրնային ստեղծել զայն. անոնց բարոյական սկզբունքները և ունակութիւնները այդ գաղափարականէն անհամեմատապէս վար էին: Չար մարդիկ չէին կրնար յղանալ այսպիսի մարդու ու բարձր նկարագիր մը. և բարի մարդիկ պիտի ջանային գոյութիւն չունեցող նկարագիր մը կլկեցնել մեզի իբրեւ գոյութիւն ունեցող: Արդարեւ, մարդուն բնութիւնը երբեք չէ կրցած, առանց Աստուծոյ օգնութեան, երեսկայել այսքան վսեմ ու կատարեալ սրբութիւն: Ուրովհետեւ աւետարանիչները չէին կրնար մշտեքնուն նկարել Քրիստոսի նկարագիրը, իրական կեանքէ առած ըլլալու են զայն, և խորհուրդի ու զգացման մարքութիւնը որով նկարագրած են զայն, ընդունած ըլլալու են Քրիստոսէ: Աւելի՛ փաստ ունինք Նազովրեցի Յիսուսի գոյութեան ու նկարագրին

մասին քան հին ժամանակի ամենէն հռչակաւոր մարդոց մասին : Սակայն , եթէ ֆրիստոսի վրայով գրուած պատմութիւնը ճշմարիտ ըլլայ , Սուրբ Գիւրքը Աստուծմէ եղած կ'ըլլայ . վասն զի ֆրիստոս կը սորվեցնէ թէ Հին Կտակարանը Աստուծոյ խօսքն է , և իր Սուրբ Հոգին խոստացաւ առաքեալներուն , որպէս զի “ամէն ճշմարտութեան . . . առաջնորդէ” զանոնք :

Նոր Կտակարանը գրողները կը պատմեն շատ մը հրաշքներ որ գործուեցան ֆրիստոսի ու անոր առաքեալներուն ձեռքով : Այս հրաշքները ամենուն աչքին առջևը գործուեցան : Ամէն ալ գիտէին թէ առաքեալները հրաշք գործելու կարողութիւն ունէին : Անոնք հրաշք կը գործէին հաստատելու համար թէ Աստուծմէ զրկուած և “ֆրիստոսի կողմանէ դեսպանութիւն” ընելու համար ընտրեալներ էին (Բ կոր. Ե. 20) : Այս հրաշքները միայն Աստուծոյ օգնութեամբ կը գործուէին , և չենք կրնար հասկնալ թէ Աստուած ի՞նչպէս անոնց այսպիսի կարողութիւն պիտի տար ստութիւն հաստատելու համար . Աստուած պիտի չօգնէր մարդոց իրենց խաբէութեանց մէջ : Իրաւ է որ սուտ մարդարէներ ու վարդապետներ կեղծած են թէ հրաշք կը գործեն , սակայն անոնց խաբէութիւնները չուտով յերևան ելած են : Ֆրիստոսի ու իր առաքեալներուն հրաշքները գործուեցան իրենց թշնամիներուն բազմութեանց աչքին առջև որ ուրախութեամբ պիտի ուրա-

նային անոնց ճշմարտութիւնը եթէ կարելի ըլլար , մինչ այդ մարդիկ նոյն իսկ պատճառեղան շատերուն հաւատալուն : Արդ , եթէ մարդիկ հրաշք կը գործեն , իրենց ըսածը կամ գրածը Աստուծմէ եղած կ'ըլլայ :

Այս գրութիւններէն շատերը կը պարուհակեն մարդարէութիւններ գէպքերու որ պատահեցան դարեր ետքը , և որ կը վերաբերէին այնպիսի ժամանակներու , տեղերու , ու անձերու որոց մասին խաբէութիւն անկարելի էր : Մովսէսի և ուրիշներու Հրէից վրայով խօսած մարդարէութիւնները բառ առ բառ կատարուած են , և հետզհետէ կը կատարուին մինչև այս ժամը : Նինուէի , Բաբելոնի , Տիւրոսի , Եգիպտոսի վրայով խօսուած մարդարէութիւնները , և մեր Տէրոջ՝ Երուսաղեմի վրայով խօսածները , բոլորն ալ կատարուած են : Տէր Յիսուսի կեանքը , նկարագիրը , գործը ու յայտարարութիւնները և ֆրիստոնէութեան մինչև այսօր ըրած յառաջդիմութիւնը , ֆրիստոսի ծնունդէն շատ դարեր առաջ խօսուած մարդարէութեանց կատարումներն են : Այս բոլորը կը կազմեն փաստերու համախմբում մը որ մինչ դարերը կը հօլովին՝ շարունակ կ'աճի , ի հաստատութիւն Սուրբ Գիւրքին Աստուծմէ ըլլալուն :

Այս սրբազան գրութեանց գրական գեղադանցութիւնը ամէն մարդ ընդունած է : Պարզ ոճի , վսեմ պատկերացումներու , մաքուր բարոյականի , նիւթի զանազանութեան ,

կամ իմաստի խորութեան ու ճոխութեան նկատմամբ ոչ-ներշնչեալ գրութիւն մը մինչև իսկ չմտենար անոր։ Մարդոց ամենէն սքանչելի գրութիւններէն շատեր իրենց գլխաւոր զարդերը անկէ քաղած են։ Մարդիկ չէին կրնար յօրինել զայն եթէ Աստուծոյ ներշնչուած չըլլային։ Իր ոճը զայն յարմար կ'ընէ ամէն տեղ ու ամէն դասու մարդոց մէջ տարածուելուն։ Անոր պատկերները այնչափ զանազան են որ ամէն կարգի մարդոց ու ժողովրդոց հասկնալի են։ Անոր ասացուածները գրեթէ ամէն լեզուի կրնան թարգմանուիլ առանց աղբուրութիւնը կամ գեղեցկութիւնը կորսուելու։ Ոչ ալ, մարդուն գրութեանց պէս, այս գիրքը չուտով կը դադրի հրապուրիչ ըլլալէ։ յաւերժական ճոխութիւն ունի։ Ամէն անգամ որ կը կարդանք՝ նորանոր գեղեցկութիւններ կը գտնենք անոր մէջ։ Անոր բոլոր իմաստներուն թափանցելու համար դարերու ուսումնասիրութիւն պէտք է։

Թէև զայն գրողները երկար ժամանակամիջոցներով անջատուած էին իրարմէ ու գրեցին իրարմէ շատ տարբեր պարագաներու մէջ, սակայն գրութիւններն ունին նմանօրինակ գերազանցութիւններ ու կատարեալ համաձայնութիւն։ Գլխաւոր նիւթերը ամբողջ գիրքին մէջ նոյն են, այսպէս են նաև ճշմարտութեան ու բարոյականի արտայայտութիւնները։ Մովսէս, Դաւիթ, Էսայի եւ ուրիշ գրողներ նոյն վկայութիւնը կու տան Քրիստոսի մա-

սին։ Նոր կտակարանը ուրիշ բան չէ բաց միայն Հինին կատարումը ու ընդարձակումը, անոնց մէջտեղի ներդաշնակութիւնը կատարեալ է։ Նոյն վարդապետութիւնները կան Սուրբ Գիրքին բոլոր մասերուն մէջ։ Թէ՛ մարդարէները և թէ՛ առաքեալները կը պատմեն “Քրիստոսի չարչարուիլը, ու անկէ ետև փառաւորուիլ” (Ս. Պետ. Ա. 11)։ Եթէ գրողները սովորական մարդիկ ըլլային, անոնց մէջ տիրող այս կատարեալ համաձայնութիւնը — առանց որ շատ դարերով անջատուած էին իրարմէ, և գրած են այսքան տարբեր ու շատ կարեւոր նիւթերու վրայ — անկարելի պիտի ըլլար։ Սուրբ Գրոց ամէն մասերուն ուրիշներու հետ ունեցած կատարեալ համաձայնութիւնը կը ցուցնէ թէ բոլոր գրողները “մէկ Հոգի” են ներշնչուած էին։ “Աստուծոյ սուրբ մարդիկը Սուրբ Հոգիէն շարժուած խօսեցան” (Բ. Պետ. Ա. 21)։

Սուրբ Գիրքին առանդած բարոյականը ամէն լոկ մարդկային կրօնական կամ իմաստասիրական գրութեան առանդածէն գերազանց է։ Աստուածեաններ գիտցուած են որ իրենց զաւակներուն աւանդած են Սուրբ Գիրքը, յատկապէս իր մաքուր բարոյականին համար։ Մարդոց բոլոր բարոյականի գրութիւնները մարդկային չար բնութեամբ արատաւորուած են, սակայն Սուրբ Գիրքին ոգւոյն ու պատուէրներուն մէջ կը տեսնուի իր Աստուածային Հեղինակին մաքրութիւնը։ Ա-

նոր պատուէրները ամէն ուրիշ պատուէրներէ աւելի յարմար են մարդիկ երջանկացնելու: Սուրբ Գիրքը միշտ կը քարոզէ ուղղութիւն, ճշմարտասիրութիւն, սէր, երկայնամտութիւն, ներում, խորհուրդի ու նպատակի մաքրութիւն, Նախախնամութեան վրայ ապաւինութիւն, աղօթելու սովորութիւն և Աստուծոյ հնազանդութիւն — ասոնք մարդոց համար լաւագոյն սկզբունքներն են զորս աշխարհ երբեք ճանչցած է: Յորչափ Սուրբ Գիրքը կը տարածուի, կուսպաշտութիւն, տգիտութիւն, ոճիրներ, մոլութիւն, գերեվաճառութիւն և պատերազմ հետզհետէ պիտի դադրին: Իր բարոյական ուսուցումներուն համար Սուրբ Գիրքը անդուգական է ու աստուածային:

Իր կրօնական վարդապետութիւնները վսեմ ու պարզ են, ինչպէս պարտին ըլլալ աստուածային ճշմարտութիւնները: Անոր յայտնած տեսութիւնը Աստուծոյ, միակ յաւիտեանական Արարչին, բնութեան վրայով, և անոր յատնած վարդապետութիւնները խորհրդաւոր երրորդութեան, Աստուծոյ Որդւոյն մարդեղութեան ու մահուան, Անոր պատարագութիւնն արդիւնք եղող քառութեան, Սուրբ Հոգւոյն ազդեցութեան, մեռելոց յարութեան, յաւիտեանական հատուցման մասին անհամեմատ աստիճանաւ գերազանց են ու է սոսկ մարդկային դրութեան վարդապետութիւններէ: Անոնց մէջ չկայ բան մը որ ըլլայ տղայական, աւելորդապաշտական, կամ ցնորական: Մարդ-

առանց Աստուծոյ օգնութեան չէր կրնար յղանալ զանոնք, ոչ ալ ոչ-ներշնչեալ մարդիկ կրնային ներկայացնել զանոնք այսքան պարզ վսեմութեամբ, ներդաշնակութեամբ և կատարելութեամբ, և առանց ու է բանէ բժաւորութեամբ անոնց փառքը:

Ալ աւելի նշանաւոր է Սուրբ Գիրքին ճշմարտութեանց յարմարիւր մեր անկեալ բնութեան: Սա կը ցուցնէ մեղքին աղբիւրը, ընդարձակութիւնը և զօրութիւնը: Կը յայտնէ Աստուծոյ սէրը զոր ցուցած է յանցաւոր աշխարհի մը, իր սիրելի Որդին անոր նուիրելով: Ներում կը յայտարարէ Քրիստոսի արեան միջոցաւ: Մեղի կը ծանօթացնէ Սուրբ Հոգի մը որ մեր սրտերը կը մաքրէ, մեր տկարութեան վայրկեաններուն կ'օգնէ մեղի, և երկնից արժանի կ'ընէ մեզ: Կը պատմէ բարեսէր Նախախնամութեան մը վրայով որ մեղի համար հոգ կը տանի: Մեզ կը հրահանգէ “աղօթքով ու աղաչանքով” մեր “խնդրուածքը Աստուծոյ յայտնի” ընել (Փիլ. Դ. 6), և կը վստահացնէ թէ պիտի կատարէ զանոնք: Անոր խոստումները ամէն կարգի անձերու և ամէն պարագաներու կը յարմարին: Մեղի զօրութիւն կու տայ փորձութեան ժամուն, կ'առաջնորդէ մեզ պարտականութեան մէջ, սրբութեան մէջ կը պահէ մեզ, ներկայ կեանքը կ'ընէ զԱստուած փառաբանելու առիթ, հանգստութիւն կու տայ տրտմութեան միջոցին, մահուան սոսկումը կը

փարատէ ու յաւիտենական կենաց երանելի յոյսը կու տայ մեզի: Մարդուն մեղաւոր վիճակին կարօտութիւնները կը դարմանէ: Ամենուն պէտքերը կը լեցնէ: Հաւասարապէս կը յարմարի ամէն ազգի ու դարու: Անոր այսքան կարող ըլլալը մեր կորսուած ու մեղաւոր վիճակին ամէն կարօտութիւնները գոհացնելու, կը ցուցնէ թէ է Անոր գիրքը որ ստեղծեց և կատարեալապէս կը ճանչնայ մեզ:

Սուրբ Գիրքը ամենէն օրհնեալ արդիւնքները յառաջ բերած է տարբեր տեղերու ու ժամանակներու մէջ ապրող ամէն դասակարգի ու դաստիարակութեան աստիճանի մարդոց վրայ, որ հաւատացած են իր յայտնած Փրկչին: Զանազան առաջնորդած է ապաշխարութեան, անոնց տուած է ներման օրհնեալ վստահութիւնը, զանոնք մաքրած է մեղքին աղտեղութենէն, մխիթարած է տրտմութեան մէջ և անոնց տուած է խաղաղութիւն մահուան մէջ: Այս նոյն արդիւնքները միշտ յառաջ եկած են և իրական են: Շատ մարդիկ մանաւանդ յօժար եղած են կրել հարստանք, և մինչև իսկ մարտիրոսանալ, քան ձգել իրենց յոյսը կամ ուրանալ իրենց Տէրը: Բոլոր հաւատացեալները ներքնապէս զգացած են Սուրբ Գրոց զօրութիւնը, և անոր կարողութիւնը իրենց կարօտութիւնները գոհացնելու: Բան մը չկրնար խախտել անոնց հաւատը թէ Աստուծմէ է Սուրբ Գիրքը: Իրենց սրտովը կը զգան անոր ճշմա-

րիտ ըլլալը: Անոնց կենաց անարատութիւնը ու բարեպաշտութիւնը կը ցուցնեն իրենց հաւատքին անկեղծութիւնը: Անոնցմէ ոմանք բարձրագոյն գիրքեր գրաւած են գիտութեան մէջ, իմաստասիրութեան մէջ և գրականութեան մէջ. և ամենէն մեծ հանճարներէն շատերը պզտիկ տղոց պէս Յիսուսի ոտքը նստած են: Ուր որ Սուրբ Գիրքը ընդունուած է, առանց բացառութեան այսպիսի օրհնեալ արդիւնքներ յառաջ եկած են. և որչափ աւելի Սուրբ Գիրքը տարածուի մարդկային ընկերութեան մէջ, այնչափ աւելի մարդկութիւնը կ'աղատուի մոլութենէ, և կը յառաջդիմէ առաքինութեան մէջ: Սուրբ Գիրքը օրհնութիւններ կը սփռէ ուր որ կ'երթայ, և երկար առեւնէ ի վեր հանդիսացած է աշխարհի բարոյական ու ընկերական ամէն բարեկարգութեանց աղբիւրը:

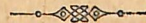
Սուրբ Գիրքը իր յայտարարութիւնները ըրած է ու իր զօրութիւնը զգացուցած է հաւառակ յարատե ու հզօր դիմադրութեան: Մարդուն սիրտը ի բնէ չսիրեր զայն, համակրութիւն չունի դէպ այն և միշտ կը մերժէ զայն ու կը հակառակի անոր: Սուրբ Գիրքը կը դատապարտէ մեր մեղսալից բնութեան բոլոր կիրքերը, հակումները, իբրև իրողութիւն ընդունած բաները ու ճաշակները, և սակայն ամէն դարու մէջ հաւատացողներ ունեցած է, երբեմն միլիոնաւորներով: Անոր առաջին յաղթութիւնները շահուեցան հա-

կառակ գրեթէ ընդհանուր դիմադրութեան, և անոր հաւատացողները աճեցան հակառակ սոսկալի հալածանքներու: Կ'արդիւն զէնք գործածել ինքդինք պաշտպանելու համար. կը յաջողի միայն իր ճշմարտութեան ու Սուրբ Հոգիին զօրութեամբ: Երբ Միջին Դարուց մէջ իր վարդապետութիւնները պաշտօնացան ու իր էջերը ժողովուրդէն պահուեցան, Աստուծոյ խօսքը չլնուեցաւ, ոչ ալ եղծուեցաւ: Ամէն տեղ յառաջ բերած է նոյն մաքրողական ազդեցութիւնները. կենդանութեան հեղեղ մը հոսեցուցած է սխալանաց ու մեղքի անապատներուն մէջ: Բան մը չկայ որ երկար ժամանակ անոր յառաջդիմութեան արգելք ըլլայ: «Մորենի» մըն է որ կ'այրի բայց «չսպառիր» (Եւ. Գ. 2). միայն Աստուածային ձեռք մը կրնար այրած ատեն սպառելէ զերծ պահել զայն:

Եթէ ըսենք թէ Սուրբ Գիրքը մարդոցմէ է՝ անկարելի կ'ըլլայ այս տարօրինակ իրողութիւնները բացատրել. սակայն ո՛րչափ բնական ու դիւրաւ բացատրելի կ'ըլլան երբ ընդունինք թէ Աստուծմէ է: Ուրեմն, որովհետեւ Աստուծոյ գիրքն է, մարդուն համար կարեւորութեան ու արժէքի մասին չկայ գիրք մը որ անոր հետ բաղդատուի: Յանցաւորին կը յայտնէ փրկութեան ճամբայ մը, Գառնուկին արեան միջոցաւ: Կը ցուցնէ միակ Փրկիչը, Աստուծոյ Որդին, որուն արժանեաց ու մահուան միջոցաւ Աստուծմէ մեղաց թո-

ղութիւն կը ստանանք: Կը յայտնէ Սրբարարը որուն պատուականութեան շնորհիւ մեղքէն պիտի սրբուինք ու երկնից սրբութեան յարմարցուինք: Անոր մատուցած փրկութիւնը բանի տեղ չդնել է անմահ հոգին կորստեան մատնել:

Ուրեմն, քաւ լիցի որ Սուրբ Գիրքը թեթեւութեամբ նկատենք և անոր փրկարար ճշմարտութիւնները արհամարհենք: Այլ մանաւանդ օրհնենք զԱստուած որ մեզի խօսած է իր Որդիին միջոցաւ, և խոնարհութեամբ ակնաջ դնենք անոր ձայնին: Սուրբ Գիրքը մեր հաւատքին հիմն է, մեր բոլոր կրօնական գիտութեան և միսիթարութեան ակը, «կենդանի ջուրի» աղբիւր մը չոր ու անապատ երկրի մը մէջ, Աստուծոյ ճրագը մոլորութեան ու մեղքի մէջ: Տէր, օգնէ մեզի որ հասկնանք զայն, որ ընդունինք զայն, անոր պատուէրները սրտերնուս մէջ պահենք, հաւատանք անոր յայտնած Փրկչին: Հնազանդիլ տուր մեզի անոր պատուէրներուն, և շնորհէ որ անոր օրհնութիւններն ընդունելով ցնծանք: Մեզ դրդէ որ նպաստենք աշխարհիս մէջ անոր տարածուելուն, և զուս «քու լոյսդ ու ճշմարտութիւնդ խրկէ» բոլոր ազգաց, որպէս զի «երկրին ամէն ծայրերը» տեսնեն «մեր Աստուծոյն փրկութիւնը» (Սաղ. ԽԳ. 3, ԴՐ. 3):

1596

1596

<< Ազգային գրադարան

NL0028431

0
22
22